

LIJST VAN ARTIKELEN IN 'GABRIËL' in de jaargang 2019

Nr.1 FEBRUARI

HET REMBRANDTJAAR OP DE OMSLAG VAN ONS BLAD

Door Anton Schipper

Al een aantal jaren is het gebruikelijk dat op de omslag van ons blad een tweetal zegels wordt afgebeeld die een bepaald thema weergeven. Rechtsboven altijd dezelfde postzegel en linksonder voor elk nummer een andere zegel. Zó hebben we in het Lutherjaar 2017 zegels van Luther laten zien en vorig jaar hebben we als thema schilderijen uit de Italiaanse renaissance afgebeeld. De gekozen jaarpostzegel is een zelfportret van Rembrandt met Saskia, een ets uit 1636.

'Jacobs droom' is gekozen voor de wisselende afbeeldingen linksonder. Rembrandt tekende ca 1644 in bruine inkt het moment dat Jacob de Heer bij zich zag staan en Hem hoort zeggen dat God hem altijd zal beschermen.

DE NATIONALE SYNODE VAN DORDRECHT 1618/19

Door Joke van Strien

Op 13 november 1618 kwamen in een bovenzaal van de Kloveniersdoelen in Dordrecht de afgevaardigden van de calvinistische kerken uit vijf gewesten van de Republiek bijeen om te proberen een belangrijk twistpunt over de kerkelijke leer te beslechten.

1619 - 2019

STATENVERTALING 1637

NATIONALE SYNODE 1618

NATIONALE SYNODE 2019

1 Nederland 1 Nederland 1 Nederland

FILATELISTENVERENIGING 'Gabriël'

400 JAAR SYNODE VAN DORDRECHT

SYNODE DORDT

10 DAGEN OORDEEL AAN DE SYNODE

In de eerste jaren van de 17de eeuw was er aan de universiteit van Leiden tussen de beide theologie-professoren Arminius en Gomarus verschil van mening ontstaan over het leerstuk van de voorbeschikking of predestinatie.

Mogelijk zou een nationale synode de gerezen tegenstellingen kunnen overbruggen.

Hoe dat afliep leest u in het artikel dat onder het wolkje 'artikelen 2019' in zijn geheel is opgenomen.

METAMORFOSE ALS THEMA IN DE FILATELIE

Door Henk Groenewegen ofm.

'Metamorfose' of 'Gedaantewisseling' is een onderwerp dat steeds weer mensen prikkelt tot fantasie en creativiteit. Op allerlei gebied kom je veranderingen, wisselingen in vorm, karakter en verschijning tegen: in de natuur, de kunst, de religie en ook op postzegels.

In dit artikel vindt u een aantal van deze veranderingen op postzegels uitgebeeld en geduid.

KERKEN IN BERLIJN

Door Ben Vermeulen

De geschiedenis van Berlijn gaat ongeveer terug naar het jaar 1237. Het is begonnen met de kleine gemeente Cölln op een eiland in de rivier de Spree en het kleine gehucht Berlin aan de rechteroever van de Spree.

De auteur neemt u mee aan de hand van de bouw van een aantal grote kerken naar de geweldige groei (uiteindelijk tot een wereldstad) die begon onder de Grote Keurvorst Friedrich Wilhelm (1610-1688) van Pruisen.

Nr.2 APRIL

HET REMBRANDTJAAR OP DE OMSLAG VAN ONS BLAD (2)

Door Anton Schipper

Voor dit nummer hebben we gekozen voor de ets 'De drie Kruisen', gedeeltelijk afgebeeld op een postzegel van de Turks en Caicos Eilanden, Pasen 1972. Van deze ets zijn vijf afdrucken bekend.

PSALMTEKSTEN IN CHRISTELIJK PERSPECTIEF (2)

Door Harry Manie

Psalmteksten als devies in het wapen van bisschoppen/kardinalen

Psalmteksten kunnen ook gebruikt worden als motto. Dat gebeurt nogal eens in de kerkelijke heraldiek. Zo staat er een psalmtekst in het kardinaalswapen van Vincentius Sladkevičius: Als devies onder dit prachtige bisschopswapen de tekst van psalm 85:17 **fac mecum signum in bonum**. Vulgaat: *fac me signum in bono = geef mij een teken van uw goedheid* (NBV 86:17); SVV: *doe aan mij een teken ten goede*.

Het vervolg van dit artikel en de literaturopgave kunt u lezen onder het wolkje 'Artikelen 2019'.

ZEVEN VRUCHTEN

Door L. Westera

Op de eerste bladzijde van de Bijbel wordt al melding gemaakt van vruchtbomen. De auteur vertelt naar aanleiding van getoonde postzegels over de rijkdom aan vruchten van het land Israël. Daaronder rekt hij ook de beide graansoorten; tarwe en gerst. Het verhaal van Ruth is een prachtige illustratie hoe een graanoogst verliep.

Daarnaast komen de druif als bron van de wijn aan bod.

MOEDERDAG IN DE FILATELIE

Door Henk Groenewegen ofm

In veel landen wordt in de maand mei Moederdag gevierd. De moeders worden op deze dag extra verwend met cadeautjes en ontvangen een ontbijt op bed. Moederdag is in Amerika ontstaan en heeft mede door de commercie een wijde verbreiding gekregen. Ook de filatelie is vertrouwd met dit thema. Nog steeds worden rond Moederdag veel zegels uitgegeven, zoals die van 'Dia de las Madres' van 2010 uit Mexico.

Het verhaal achter Moederdag dateert al uit oude tijden. In de Griekse en Romeinse oudheid bestond reeds de verering van de Frygische godin Rhea. Vanaf de 6e eeuw vóór Christus werd zij vereerd als de Magna Mater, godin van de vruchtbaarheid.

In het christendom heeft Maria van Nazareth, verloofde van Jozef, de titel 'moeder van alle gelovigen' gekregen. Maria was nog jong, toen een engel haar bezocht en zei: 'Gegroet Maria, je bent begenadigd, de Heer is met je. Je zult zwanger worden en een zoon baren, en je moet hem Jezus noemen'(Luc. 1,31-33). Vanwege dit moeder-zijn

van Jezus de Verlosser heeft Maria al vanaf vroege tijden een bijzondere plaats ingenomen binnen de christelijke gemeenschap. Zij wordt door de gelovigen vereerd

als 'Mater Ecclesiae', Moeder van de Kerk. De zegel van het Vaticaan van 1989 toont een miniatuur van 'het bezoek van de engel aan Maria' uit een manuscript van 1389 uit de Biblioteca Vaticana.

Al in de eerste eeuwen van de Kerk hebben gelovigen een diepe bewondering gehad voor de Moeder van Jezus. Maar pas vanaf de 11^e eeuw is er sprake van een Mariaverering in de zin van kerkelijke feesten en wordt haar moederschap uitgebeeld.

DE APOSTELCOMMUNIE EN DE MOEDER GODS VAN HET TEKEN

Door Harry Manie

Het eeuwfeest (1917-2017) van de Congregatie van de Oosterse Kerken werd door de Vaticaanse Post opgeluisterd met een miniatuurvelletje. Het velletje toont het middenstuk en het bovenste gedeelte van de muur van de apsis in de kapel van de Congregatie voor de Byzantijnse ritus, geschilderd door de Nederlandse benedictijner monnik Jérôme Leussink (1898-1952).

Bijzonder is de afbeelding van de Moeder Gods in gebedshouding, de zogeheten Orante, haar opgeheven armen zij heet teken van de voorspraak.

De kapel in het Vaticaan is niet toegankelijk voor publiek en wordt zelden gebruikt voor de eredienst. Met dit velletje kunnen wij een blik werpen op deze bijzondere Byzantijnse iconenschilderingen.

